

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 listopada 2018 r.,
sprawy **K. P.**
skazanej z art. 148 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 stycznia 2018 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 4 kwietnia 2016 r., sygn. akt XVI K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. G., Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazaną od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 kwietnia 2016 r., XVI K [...], K. P. została uznana za winną tego, że w dniu 6 stycznia 2015 r. w B., działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia D. M. zadała mu cios nożem w klatkę piersiową, powodując obrażenia ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej po stronie lewej w linii przymostkowej, na wysokości III przestrzeni międzyżebrowej,

której kanał długości 8 cm drażył w głąb, przyśrodkowo, nacinając powierzchnie, nieco ukośnie III żebro na długości 1,3 cm i w odległości ok. 0,3 cm od tego nacięcia przecinając III żebro na całej jego grubości, następnie przecinał worek osierdziowy i światło aorty, przeszywając dwukrotnie jej ściany, powodując jego wykrwawienie, które to obrażenia skutkowały zgonem D. M., tj. czynu z art. 148 § 1 k.k., za który wymierzono jej karę 10 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę K. P., Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2016 r. utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego.

Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację obrońcy skazanej, wyrokiem z dnia 19 października 2017 r., IV KK 76/17, uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Po przeprowadzeniu postępowania, Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 19 stycznia 2018 r., II AKa [...], zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że rozszerzając opis czynu o ustalenie, iż oskarżona K. P. bezpośrednio po popełnieniu przypisanego jej czynu podjęła czynności reanimacyjne pokrzywdzonego, starając się dobrowolnie zapobiec skutkowi swego działania, złagodził wymierzoną jej karę do 9 lat pozbawienia wolności.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniosła obrońca skazanej, zarzucając temu rozstrzygnięciu:

1. rażąco obrażać prawa materialnego, a mianowicie art. 9 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że skazana działała z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia D. M., podczas gdy w ocenie obrony do przypisania określonej postaci zamiaru sprawcy czynu, konieczne jest dokonanie niebudzących wątpliwości ustaleń co do strony podmiotowej zbrodni zabójstwa, z których musi wynikać że sprawca chce osiągnięcia skutku (w przypadku zamiaru bezpośredniego) lub co najmniej się na to godzi (jak w tym przypadku, tj. zamiaru ewentualnego), tymczasem w niniejszej sprawie takie wątpliwości wystąpiły, albowiem Sąd nie dokonał analizy kwestii nadziania się pokrzywdzonego na nóż trzymany przez skazaną w kontekście składanych przez nią wyjaśnień, w których potwierdziła, że trzymała nóż sztywno na wysokości własnej klatki piersiowej oraz konsekwentnie

podawała, że nie miała zamiaru wyrządzić pokrzywdzonemu żadnej krzywdy, a jedynie spowodować, aby nie wchodził do należącego do niej mieszkania;

2. rażącą obrazę prawa procesowego tj. 438 pkt 1 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu obrazu art. 15 § 2 k.k., polegające wprowadzenie na uzupełnieniu wyroku Sądu I instancji o opis zachowania stanowiący o powzięciu przez skazaną działań w ramach czynnego żalu z art. 15 § 2 k.k., z jednoczesnym, nieprawidłowym rozważeniem zastosowania wobec skazanej dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary i złagodzenie kary do wymiaru 9 lat pozbawienia wolności;
3. rażącą obrazę prawa karnego procesowego tj. 438 pkt 4 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na błędnym rozpoznaniu zarzutu rażącej niewspółmierności kary jedynie w oparciu o okoliczności obciążające skazaną bez uwzględnienia, iż skazana była ofiarą przemocy psychicznej i fizycznej, znęcania się nad nią pokrzywdzonego, jak również wobec obawy, jaką pokrzywdzony wywoływał u skazanej w związku z powtarzającymi się incydentami używania wobec niej przemocy, zarówno psychicznej jak i fizycznej, a także dotychczasowej niekaralności skazanej.

W konkluzji kasacji, obrońca skazanej wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwoliło na jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Podnoszony w kasacji zarzut obrazu prawa materialnego – art. 9 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. jest bezzasadny z dwóch powodów.

Po pierwsze, analiza jego treści nie pozostawia wątpliwości, że stanowi on próbę doprowadzenia do ponownego odniesienia się przez Sąd Najwyższy do kwestii, która była już przedmiotem kontroli kasacyjnej. Zarzucanie Sądowi odwoławczemu, że nie rozważył problemu „nadziania” się pokrzywdzonego na nóż trzymany sztywno na wysokości własnej klatki piersiowej przez skazaną, która konsekwentnie podawała, że nie miała zamiaru wyrządzić pokrzywdzonemu żadnej krzywdy, a jedynie spowodować, aby nie wchodził do należącego do niej mieszkania dotyczy przecież tego samego problemu, który stanowił przedmiot

poprzedniej kasacji obrońcy skazanej. W ramach zarzutu obraży prawa procesowego wskazywano w niej na niedające się usunąć wątpliwości co do tego, czy do ugodzenia nożem nie doszło na skutek „wpadnięcia” skazanej na pokrzywdzonego – zachowania, które mogło być przypadkowe.

Sąd Najwyższy, wydając wyrok z dnia 19 października 2017 r., zarzutu tego nie uwzględnił, stwierdzając, iż w tym zakresie Sąd odwoławczy w sposób wyczerpujący skontrolował zaskarżony wyrok. Wobec tego, że mocą tego wyroku Sąd Apelacyjny nie był zobligowany do ponownej oceny prawidłowości ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji co do zamiaru skazanej, a jednocześnie nie ujawniły się żadne nowe okoliczności każące Sądowi odwoławczemu zweryfikować swoje wcześniejsze stanowisko, argumentacja dotycząca tej kwestii, przedstawiona zarówno w wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 sierpnia 2016 r., jak i Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2017 r. zachowuje aktualność.

Po drugie, to, iż skarżący powołuje się na obrazę przepisów prawa materialnego nie zmienia tego, że podniesiony w kasacji zarzut jest w rzeczywistości zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych, który w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalny. Starając się zakwestionować za pomocą tego zarzutu prawidłowość skarżonego orzeczenia, skarżący nie neguje przecież dokonanej przez Sąd odwoławczy wykładni wskazanych przepisów prawa, ale podważa prawidłowość ustalenia przez Sąd pierwszej instancji zamiaru z jakim działała skazana.

Zupełnie pozbawionym racji jest podnoszenie w kasacji zarzutu obraży przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., wyrażającej się w „nieprawidłowym” rozpoznaniu przez Sąd Apelacyjny zarzutu naruszenia art. 15 § 2 k.k. W realiach niniejszej sprawy nie może być mowy o naruszeniu tego przepisu, skoro Sąd odwoławczy w ramach kontroli instancyjnej, dokonując zmiany zaskarżonego wyroku, przyjął, iż skazana starała się zapobiec skutkowi swego działania w warunkach określonych w art. 15 § 2 k.k. To, że w tej sytuacji Sąd odwoławczy nie zastosował wobec skazanej nadzwyczajnego złagodzenia kary, nie może stanowić przedmiotu zarzutu obraży prawa materialnego. Ta zachodzi bowiem tylko wtedy, gdy sąd stosuje określony przepis prawa, mimo że ustawa nie

pozwała na jego zastosowanie, lub nie stosuje określonego przepisu prawa, gdy ustawa nakazuje jego zastosowanie. Jeżeli ustawa stwarza tylko możliwość zastosowania określonego przepisu prawa materialnego – tak, jak ma to miejsce w przypadku przepisu art. 15 § 2 k.k. – jego niezastosowanie nie stanowi naruszenia przepisu prawa materialnego.

Stwierdzić zatem trzeba, że Sąd Apelacyjny należycie rozpoznał zarzut apelacji, dając temu wyraz w modyfikacji opisu czynu i złagodzeniu kary. To, że nie było on na tyle wydatne, aby spełniać oczekiwania strony, nie oznacza, iż zarzut apelacji nie został rozpoznany prawidłowo.

Chybionym jest w końcu zarzucanie Sądowi Apelacyjnemu niewywiązania się z obowiązku rozpoznania zarzutu niewspółmierności wymierzonej skazanej kary. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie świadczy o tym, że Sąd odwoławczy, dokonując zmiany orzeczenia Sądu pierwszej instancji w zakresie kary rozważył wszystkie istotne dla jej wymiaru okoliczności i wskazał z jakich powodów uznał orzeczoną karę, za spełniającą dyrektywy jej wymiaru. Nie jest przy tym prawdą, że Sąd odwoławczy nie uwzględnił dotychczasowej niekaralności skazanej. Przeczy temu treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, w których wyraźnie zaznaczono, że „istotną okolicznością miarkującą wymiar kary był czynny żal wykazany przez niekaraną wcześniej oskarżoną”.

Wbrew oczekiwaniom wyrażonym w kasacji, Sąd Apelacyjny nie mógł przy wymiarze kary uwzględnić, że skazana była ofiarą znęcania się nad nią przez pokrzywdzonego, gdyż taki fakt nie został w toczącym się przeciwko niej postępowaniu ustalony. Przypomnieć trzeba, iż z ustaleń Sądu pierwszej instancji charakteryzujących wcześniejszy sposób życia skazanej i pokrzywdzonego wynika, że razem spożywali alkohol i razem się awanturowali – „raz awantury wywoływało jedno, a raz drugie z nich i raz jedno było bite, a innym razem drugie” (str. 8 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego).

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.